

1494**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 25 sierpnia 2003 r.

w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania

Na podstawie art. 249 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy porządkowe

§ 1. Przepisy regulaminu stosuje się do:

- 1) osoby, wobec której zastosowano tymczasowe aresztowanie, w tym osoby skazanej wyrokiem sądu pierwszej instancji, która nie wyraziła zgody na stosowanie względem niej przepisów o wykonywaniu kary pozbawienia wolności, do czasu otrzymania zawiadomienia o uprawomocnieniu się wyroku lub skazaniu wyrokiem prawomocnym;
- 2) osoby, wobec której uchylono wyrok sądu pierwszej instancji;
- 3) osoby pozbawionej wolności na terytorium innego państwa sprowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w charakterze świadka w toczącym się postępowaniu karnym;
- 4) obywatela polskiego skazanego przez sąd państwa obcego i przekazanego w celu wykonania kary pozbawienia wolności w Rzeczypospolitej Polskiej, wobec którego zastosowano tymczasowe aresztowanie w trybie art. 611a § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego, do czasu skierowania do wykonania prawomocnego orzeczenia.

§ 2. Informacje o miejscu pobytu tymczasowo aresztowanego, do wskazanych przez niego osób lub podmiotów, o których mowa w art. 211 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy, zwanej dalej „Kodeksem”, wysyła się po złożeniu podpisu przez tymczasowo aresztowanego na zawiadomieniu, zgodnie z podanym przez niego adresem.

§ 3. Przy przyjęciu tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego informuje się go o możliwości wy-

stąpienia w czasie pobytu w areszcie śledczym zagrożeń dla jego bezpieczeństwa osobistego oraz zetknięcia się z przejawami negatywnych zachowań charakterystycznych dla środowisk przestępczych, a także o potrzebie powiadamiania przełożonych o zagrożeniach bezpieczeństwa osobistego swojego i innych tymczasowo aresztowanych.

§ 4. 1. Tymczasowo aresztowany może bezpośrednio zwracać się do przełożonych oraz osób wizytujących areszt śledczy ze sprawami związanymi z wykonywaniem tymczasowego aresztowania, a także ze sprawami osobistymi.

2. Cele mieszkalne i inne pomieszczenia w areszcie śledczym, w których tymczasowo aresztowani przebywają, są wizytowane przez dyrektora aresztu śledczego, zwanego dalej „dyrektorem”, co najmniej raz w miesiącu.

3. Administracja aresztu śledczego może organizować spotkania z grupami tymczasowo aresztowanych, zwłaszcza w sprawach związanych z warunkami tymczasowego aresztowania, zatrudnieniem i nauczaniem.

§ 5. 1. W wieloosobowej celi mieszkalnej wyznacza się starszego celi, który informuje właściwych przełożonych o potrzebach bytowych i sanitarnych tymczasowo aresztowanych oraz o stanie sprzętu.

2. W obecności przełożonych oraz osób wizytujących areszt śledczy tymczasowo aresztowany przyjmuje postawę stojącą. Tymczasowo aresztowany, a w wieloosobowej celi mieszkalnej starszy celi, podaje swoje imię i nazwisko osobom wchodzącym do celi.

3. Wymogów określonych w ust. 2 nie egzekwuje się, gdy tymczasowo aresztowany zostanie od nich zwolniony przez właściwego przełożonego, a ponadto w szpitalach i izbach chorych, w czasie pracy i nauczania oraz w trakcie zajęć terapeutycznych, kulturalno-oświatowych i sportowych oraz zorganizowanych praktyk i posług religijnych, widzeń, posiłków, spaceru i spoczynku, których czas ustalono w porządku wewnętrznym.

§ 6. W aresztach śledczych przeprowadza się apel poranny i wieczorny, w czasie określonym w porządku wewnętrznym oraz w innym uzasadnionym przypadku, w trakcie którego ustala się w szczególności stan liczbowy tymczasowo aresztowanych.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 111, poz. 1061 i Nr 142, poz. 1380.

§ 7. Dyrektor może dokonywać odstępstw od przewidzianego w regulaminie sposobu wykonywania tymczasowego aresztowania w zakresie umożliwiającym tymczasowo aresztowanemu podtrzymywanie i utrwalanie więzi uczuciowej z rodziną i innymi osobami bliskimi oraz sprawowanie przez nich stałej i bezpośredniej opieki nad dziećmi przebywającymi w domach dla matki i dziecka przy zakładach karnych.

Rozdział 2

Organizacja przyjęć do aresztu śledczego

§ 8. 1. Przy przyjęciu do aresztu śledczego tymczasowo aresztowany:

- 1) podaje dane osobowe i informacje o zmianie tych danych, o miejscu zameldowania oraz przebywania bez zameldowania, a także informacje o uprzedniej karalności; ponadto może być poddany czynnościom mającym na celu jego identyfikację;
- 2) podaje informacje o posiadanych pieniądzach i przedmiotach wartościowych oraz inne informacje niezbędne do przeprowadzania rozliczeń finansowych;
- 3) otrzymuje do użytku: pościel, sprzęt stołowy i środki higieny osobistej, a ponadto odzież, bieliznę, obuwie według norm przypadających skazanemu, jeżeli jego własna odzież, bielizna i obuwie są niezdadne do użytku, nieodpowiednie ze względu na porę roku lub wymagają tego względy sanitarne.

2. W trakcie czynności, o których mowa w ust. 1, tymczasowo aresztowany:

- 1) przekazuje do właściwego depozytu dokumenty, pieniądze i przedmioty, o których mowa w art. 79a § 2 Kodeksu;
- 2) może wskazać osobę, której mogą być wydane zdeponowane pieniądze i przedmioty, w przypadku kiedy nie odbierze ich osobiście, podając imię i nazwisko oraz adres tej osoby.

3. Tymczasowo aresztowany potwierdza swoim podpisem przyjęcie do użytku przedmiotów wymienionych w ust. 1 pkt 3, a także przekazanie do depozytu dokumentów, pieniędzy i przedmiotów, o których mowa w art. 79a § 2 Kodeksu.

§ 9. 1. Po przyjęciu tymczasowo aresztowanego umieszcza się w celi przejściowej, w celu dokonania czynności, o których mowa w art. 79b § 1 Kodeksu.

2. Niezwłocznie po umieszczeniu tymczasowo aresztowanego w celi przejściowej, wychowawca lub wyznaczony funkcjonariusz przeprowadza z nim rozmowę informacyjną, w której zapoznaje go w szczególności z prawami i obowiązkami oraz ustalonym w areszcie porządkiem wewnętrznym.

3. Nie później niż w terminie dwóch dni od dnia przyjęcia do aresztu śledczego, wychowawca przeprowadza z tymczasowo aresztowanym rozmowę wstępną, niezależnie od rozmowy informacyjnej, o której mowa w ust. 2.

4. Tymczasowo aresztowanego poddaje się niezwłocznie wstępnym badaniom lekarskim.

Rozdział 3

Zasady rozmieszczania tymczasowo aresztowanych w celach mieszkalnych

§ 10. Tymczasowo aresztowanych rozmieszcza się w celach, uwzględniając w szczególności płeć, wiek oraz uprzednie odbywanie zasadniczej kary pozbawienia wolności albo kary aresztu wojskowego.

§ 11. 1. Po dokonaniu czynności, o których mowa w art. 79b § 1 Kodeksu, tymczasowo aresztowanego przenosi się z celi przejściowej do innej celi mieszkalnej.

2. W razie potrzeby tymczasowo aresztowany może być przeniesiony w każdym czasie z celi mieszkalnej, którą zajmuje, do innej takiej celi.

§ 12. 1. Jeżeli szczególne względy wychowawcze przemawiają za umieszczeniem dorosłego z młodocianym lub młodocianymi, tymczasowo aresztowany dorosły, uprzednio nieodbywający zasadniczej kary pozbawienia wolności albo kary aresztu wojskowego, wyróżniający się dobrą postawą, może być umieszczony w celi mieszkalnej, za jego zgodą, wspólnie z tymczasowo aresztowanym młodocianym lub z tymczasowo aresztowanymi młodocianymi. Decyzję w tej sprawie podejmuje dyrektor.

2. Tymczasowo aresztowany dorosły, o którym mowa w art. 212a Kodeksu, lub podejrzany o popełnienie zbrodni, nie może być umieszczany wspólnie z tymczasowo aresztowanym młodocianym lub z tymczasowo aresztowanymi młodocianymi.

3. Umieszczenie tymczasowo aresztowanego w oddziale terapeutycznym następuje po uzyskaniu zgody organu dysponującego.

§ 13. Przepisy § 10 i 11 stosuje się odpowiednio do tymczasowo aresztowanego, o którym mowa w art. 223a § 1 Kodeksu.

Rozdział 4

Porządek wewnętrzny aresztu śledczego

§ 14. 1. Ustalając porządek wewnętrzny aresztu śledczego, a w razie potrzeby poszczególnych oddziałów, dyrektor uwzględnia konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego, utrzymania bezpieczeństwa, dyscypliny i porządku oraz zapew-

nienia w areszcie właściwych warunków bytowych, sanitarnych i zdrowotnych.

2. W porządku wewnętrznym aresztu śledczego dyrektor określa w szczególności:

- 1) godziny oraz sposób przeprowadzania apelu porannego i wieczornego;
- 2) godziny przeznaczone na sen, pracę, naukę, zajęcia kulturalno-oświatowe, sportowe oraz zajęcia własne tymczasowo aresztowanego;
- 3) godziny i miejsce spożywania posiłków dostarczanych przez administrację;
- 4) godziny, miejsce i sposób poruszania się po terenie aresztu;
- 5) godziny, miejsce i sposób odbywania spacerów oraz korzystania z kąpeli;
- 6) godziny i miejsce, w którym jest dozwolone palenie wyrobów tytoniowych;
- 7) ilość i rodzaj własnej odzieży, bielizny i obuwia, które tymczasowo aresztowany może posiadać w celi;
- 8) ilość i wymiary przedmiotów, które tymczasowo aresztowany może posiadać w celi, oraz sposób ich przechowywania, a w razie potrzeby zasady ich używania;
- 9) dni, godziny i miejsce przyjmowania tymczasowo aresztowanych przez dyrektora i innych przełożonych, lekarzy oraz sposób składania pisemnych wniosków, skarg i prośb;
- 10) dni, godziny, miejsce i porządek przeprowadzania widzeń;
- 11) dni, godziny i miejsce odprawiania nabożeństw, spotkań religijnych oraz nauczania religii;
- 12) częstotliwość, terminy, miejsce i sposób dokonywania zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów dopuszczonych do sprzedaży w areszcie śledczym;
- 13) godziny i sposób przyjmowania i wydawania korespondencji oraz paczek;
- 14) dni, godziny i miejsce bezpośredniego kontaktowania się z przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 38 § 1 Kodeksu;
- 15) osoby upoważnione do przyznawania nagród oraz wymierzania kar dyscyplinarnych.

§ 15. Tekst porządku wewnętrznego powinien znajdować się w każdej celi mieszkalnej. Na prośbę tymczasowo aresztowanego udostępnia się mu Kodeks oraz wydane na jego podstawie akty wykonawcze.

Rozdział 5

Organizacja przyjmowania korespondencji i zasady widzeń

§ 16. 1. Korespondencję tymczasowo aresztowanego administracja aresztu przyjmuje w każdym dniu roboczym, a korespondencję urzędową — codziennie.

2. Godziny i sposób przyjmowania korespondencji ustala się w porządku wewnętrznym aresztu.

3. Przesyłka listowa powinna być właściwie opłaconą przez tymczasowo aresztowanego.

4. W przypadku wysyłania przesyłki poleconej, wraz z korespondencją tymczasowo aresztowany przekazuje wypełniony druk „potwierdzenia nadania przesyłki poleconej”, który po wysłaniu zwraca się tymczasowo aresztowanemu.

§ 17. 1. Korespondencję tymczasowo aresztowanego administracja aresztu przekazuje właściwemu organowi dysponującemu, nie później niż drugiego dnia roboczego od daty jej otrzymania.

2. Jeżeli organ dysponujący odstąpił od czynności cenzurowania, korespondencja jest wysyłana przez administrację aresztu, nie później niż drugiego dnia roboczego od daty jej przekazania, o ile nie podlega zatrzymaniu z przyczyn, o których mowa w art. 105 § 4 Kodeksu.

§ 18. Tymczasowo aresztowany nieposiadający środków pieniężnych otrzymuje od administracji aresztu śledczego papier, koperty oraz znaczki pocztowe na dwie przesyłki listowe ekonomiczne w miesiącu, o masie do 20 g, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach także na dalszą korespondencję.

§ 19. 1. Korespondencję adresowaną do tymczasowo aresztowanego doręcza mu upoważniony funkcjonariusz.

2. W przypadku odmowy przyjęcia przez tymczasowo aresztowanego korespondencji odsyła się ją do nadawcy.

§ 20. 1. Tryb przekazywania korespondencji urzędowej, a także korespondencji w języku obcym, jeżeli organ dysponujący odstąpił od jej cenzurowania, regulują przepisy w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności.

2. Przyjmujący w areszcie śledczym korespondencję urzędową wysyłąną przez tymczasowo aresztowanego wydaje nadawcy pisemne potwierdzenie jej odbioru oraz odnotowuje na kopercie datę odbioru.

3. Potwierdzenie sporządza się w jednym egzemplarzu; duplikatu potwierdzenia nie wydaje się.

§ 21. Tymczasowo aresztowany ma prawo składać wnioski, skargi i prośby na piśmie oraz ustnie; przełożeni i inne uprawnione osoby przyjmują je także w czasie bezpośrednich kontaktów z tymczasowo aresztowanymi, zwłaszcza podczas wizytacji cel mieszkalnych i innych pomieszczeń, w których przebywają tymczasowo aresztowani.

§ 22. Koszty przesłania wniosków, skarg i próśb ponosi tymczasowo aresztowany, a jeżeli nie posiada środków pieniężnych, otrzymuje od administracji aresztu śledczego papier, koperty i znaczki pocztowe poza limitem określonym w § 18.

§ 23. 1. Widzenie trwa 60 minut.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może indywidualnie zezwolić na przedłużenie czasu widzenia lub udzielenie tymczasowo aresztowanemu więcej niż jednego widzenia w tym samym dniu.

3. W widzeniu mogą uczestniczyć nie więcej niż dwie osoby pełnoletnie. Liczba osób niepełnoletnich posiadających wymaganą zgodę na widzenie nie podlega ograniczeniu, z tym że osoby do lat 15 mogą korzystać z widzeń tylko pod opieką osób pełnoletnich posiadających zgodę na widzenie.

4. Przepisów ust. 1—3 nie stosuje się w przypadku udzielenia tymczasowo aresztowanemu widzeń z osobami wymienionymi w art. 8 § 3 i art. 105 § 2 Kodeksu.

§ 24. W przypadkach określonych w art. 105a § 7 Kodeksu widzenie może być przerwane lub zakończono przed czasem.

Rozdział 6

Warunki opieki zdrowotnej i bytowej

§ 25. Tymczasowo aresztowanego poddaje się badaniom kontrolnym przed przetransportowaniem oraz zwolnieniem z aresztu śledczego.

§ 26. Zakres i częstotliwość badań okresowych tymczasowo aresztowanego określają przepisy w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności.

§ 27. 1. W nagłym przypadku decyzję o skierowaniu tymczasowo aresztowanego, w celu leczenia, do zakładu opieki zdrowotnej poza aresztem śledczym lub w innym areszcie śledczym, może podjąć, na wniosek lekarza, dyrektor.

2. Leczenie tymczasowo aresztowanego na jego koszt, przez wybranego przez niego lekarza, na terenie aresztu śledczego, wymaga zgody organu dysponują-

cego, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 115 § 6 Kodeksu.

§ 28. 1. Wobec tymczasowo aresztowanych przebywających w szpitalach, izbach chorych oraz leczonych poza nimi, a także przewlekłe chorych i rekonwalescentów, dyrektor może, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii lekarza, dokonywać niezbędnych odstępstw od przewidzianego w regulaminie sposobu wykonywania tymczasowego aresztowania w zakresie uzasadnionym stanem zdrowia tych tymczasowo aresztowanych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio wobec tymczasowo aresztowanych, u których stwierdzono niepsychotyczne zaburzenia psychiczne, upośledzonych umysłowo, uzależnionych od alkoholu albo innych środków odurzających lub psychotropowych oraz niepełnosprawnych fizycznie. Dyrektor może dokonywać tych odstępstw na wniosek lub po zasięgnięciu opinii lekarza albo psychologa.

§ 29. 1. Wobec tymczasowo aresztowanych kobiet ciężarnych i karmiących dyrektor może dokonywać, na wniosek lekarza lub po zasięgnięciu jego opinii, niezbędnych odstępstw od przewidzianego w regulaminie sposobu wykonywania tymczasowego aresztowania w zakresie wynikającym z potrzeby uwzględnienia stanu fizycznego lub psychicznego tych kobiet.

2. Tymczasowo aresztowaną kobietę ciężarną przenosi się, na dwa miesiące przed przewidywanym terminem porodu, do szpitalnego oddziału ginekologiczno-położniczego w areszcie śledczym lub zakładzie karnym, po uprzednim powiadomieniu organu dysponującego o konieczności takiego przeniesienia.

§ 30. Cella mieszkalna powinna być wyposażona w łóżko dla każdego tymczasowo aresztowanego, odpowiednią do liczby tymczasowo aresztowanych ilość stołów, szafek i taboretów oraz środków do utrzymania czystości w celi. Niezbędne urządzenia sanitarne sytuuje się w sposób zapewniający ich niekłujące użytkowanie.

§ 31. 1. Jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa, względy sanitarne, jak również zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania karnego, tymczasowo aresztowany korzysta z odzieży, bielizny i obuwia według norm przypadających skazanym.

2. Jeżeli własna odzież, bielizna i obuwie tymczasowo aresztowanego ulegną w trakcie pobytu zniszczeniu lub są nieodpowiednie ze względu na porę roku, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Tymczasowo aresztowany potwierdza podpisem:

1) przyjęcie do użytku i zwrot do magazynu przedmiotów, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz § 8 ust. 1 pkt 3;

2) otrzymanie z depozytu dokumentów, pieniędzy, przedmiotów wartościowych i innych przedmiotów.

§ 32. 1. Tymczasowo aresztowany jest obowiązany utrzymywać należytą czystość osobistą i dbać o schludny wygląd.

2. Tymczasowo aresztowanemu, co najmniej raz w miesiącu, umożliwiona jest kąpiel.

3. Tymczasowo aresztowany nie może dokonywać zmiany dotychczasowego wyglądu, jeżeli zakazał tego organ dysponujący.

4. Tymczasowo aresztowany korzysta co najmniej raz w tygodniu z ciepłej kąpiel. Tymczasowo aresztowany zatrudniony przy pracach brudzących korzysta z odpowiednio częstszych kąpiel. Kąpiel tymczasowo aresztowanego chorego odbywa się według wskazań lekarza.

5. Tymczasowo aresztowana kobieta korzysta co najmniej raz dziennie z ciepłej wody i dwa razy w tygodniu z ciepłej kąpiel.

§ 33. 1. Spacer tymczasowo aresztowanego odbywa się pod nadzorem funkcjonariusza w wyznaczonym miejscu na wolnym powietrzu.

2. Dyrektor lub organ dysponujący w porozumieniu z dyrektorem może, ze względu na konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego lub zapewnienia bezpieczeństwa w areszcie śledczym, zarządzić odbywanie spaceru w inny sposób niż ustalony w porządku wewnętrznym.

3. Dyrektor może na wniosek lekarza zmienić czas trwania i sposób odbywania spaceru przez tymczasowo aresztowanego chorego.

§ 34. 1. Paczka dostarczona do aresztu, przed przekazaniem jej tymczasowo aresztowanemu, podlega kontroli także przy wykorzystaniu odpowiednich środków i urządzeń technicznych, a w razie potrzeby przy wykorzystaniu specjalnie wyszkolonych psów.

2. Do korespondencji zawartej w paczce przepis § 17 stosuje się odpowiednio.

§ 35. Paczki niespełniającej warunków, o których mowa w art. 113a § 3 i 4 Kodeksu, oraz zawierającej artykuły, o których mowa w art. 113a § 5 Kodeksu, nie dostarcza się tymczasowo aresztowanemu. Paczkę zwraca się do nadawcy na koszt tymczasowo aresztowanego, a w uzasadnionych przypadkach na koszt aresztu.

§ 36. Stan sanitarny aresztu śledczego, ogrzewanie, oświetlenie i wentylacja pomieszczeń, utrzymywanie czystości przez tymczasowo aresztowanych, stan i czystość odzieży, bielizny oraz bielizny pościelowej, ilość

i jakość posiłków oraz sposób ich przyrządzania i wydawania są kontrolowane przez pracownika służby kwatermistrzowskiej i lekarza lub innego upoważnionego pracownika służby zdrowia aresztu.

Rozdział 7

Zasady zatrudniania, nauczania, działalności kulturalno-oświatowej i sportowej

§ 37. Przy kierowaniu tymczasowo aresztowanego do prac porządkowych w obrębie aresztu lub na które wyraził zgodę, bierze się pod uwagę w szczególności potrzebę zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego oraz względy porządku i bezpieczeństwa.

§ 38. Przy zatrudnianiu tymczasowo aresztowanego dyrektor podejmuje decyzję o zatrudnieniu lub decyzję o wycofaniu z zatrudnienia oraz ustala wysokość wynagrodzenia, jeżeli tymczasowo aresztowanego zatrudnia się na podstawie skierowania do pracy.

§ 39. 1. Tymczasowo aresztowany, który ukończył szkołę lub kurs, otrzymuje odpowiednio świadectwo ukończenia szkoły albo zaświadczenie o ukończeniu kursu, według wzorów ogólnie obowiązujących, bez wskazania, że uzyskał je w areszcie śledczym.

2. Tymczasowo aresztowany zwolniony z aresztu śledczego przed zakończeniem roku szkolnego lub szkolenia kursowego może składać w areszcie egzaminy końcowe, a zwolniony przed okresem klasyfikacji w szkole otrzymuje zaświadczenie o uczęszczaniu do danej szkoły.

§ 40. W areszcie śledczym można organizować zajęcia kulturalno-oświatowe lub sportowe z udziałem instytucji, organizacji, stowarzyszeń i innych podmiotów oraz osób fizycznych spoza aresztu śledczego.

Rozdział 8

Organizacja komisji penitencjarnej w areszcie śledczym

§ 41. 1. Dyrektor powołuje w areszcie śledczym komisję penitencjarną, o której mowa w art. 75 Kodeksu. W zależności od potrzeb dyrektor może powołać kilka komisji penitencjarnych.

2. Dyrektor, powołując komisję penitencjarną, określa w szczególności imienny skład członków komisji, terminy posiedzeń oraz tryb rozpatrywania spraw.

§ 42. 1. Komisja składa się co najmniej z trzech osób. W skład komisji wchodzi, w szczególności, funkcjonariusze działów penitencjarnego, ewidencji oraz ochrony.

2. Pracami komisji kieruje dyrektor lub inna wyznaczona przez niego osoba.

3. Przewodniczący wyznacza sekretarza spośród członków komisji.

4. W posiedzeniu komisji uczestniczy wychowawca tymczasowo aresztowanego, którego dotyczy wnioski o wydanie decyzji lub opinii.

§ 43. 1. Komisja penitencjarna ogłasza decyzje oraz wyraża opinie po wysłuchaniu tymczasowo aresztowanego i w jego obecności.

2. Decyzje i opinie sporządza się na piśmie wraz z uzasadnieniem i zamieszcza w aktach osobowych tymczasowo aresztowanego.

§ 44. Dla celów przenoszenia tymczasowo aresztowanych, o których mowa w art. 223 § 5 i 6 Kodeksu, rodzaje zakładów karnych z oddziałem aresztu śledczego oznacza się:

- 1) zakład karny dla młodocianych — TA/M;
- 2) zakład karny dla odbywających karę po raz pierwszy — TA/P;
- 3) zakład karny dla recydywistów penitencjarnych — TA/R;
- 4) zakład karny dla odbywających karę aresztu wojaskowego — TA/W.

Rozdział 9

Przygotowanie tymczasowo aresztowanego do zwolnienia z aresztu śledczego

§ 45. 1. Z chwilą powzięcia informacji o mającym nastąpić zwolnieniu tymczasowo aresztowanego, dokonuje się weryfikacji uprzednio ustalonych potrzeb związanych z opuszczeniem aresztu śledczego oraz powrotem do miejsca zameldowania lub pobytu bez zameldowania.

2. Tymczasowo aresztowany jest obowiązany do udzielenia stosownych informacji niezbędnych dla prawidłowego przygotowania go do opuszczenia aresztu śledczego.

3. W trakcie weryfikowania potrzeb, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się stan depozytów i informacje uzyskane od tymczasowo aresztowanego, a ponadto zobowiązanie się rodziny, osoby bliskiej lub wskazanej przez tymczasowo aresztowanego do zapewnienia mu pomocy w przypadku wymienionym w art. 167a § 6 Kodeksu.

§ 46. W zależności od ustaleń, o których mowa w § 45, udziela się zwalnianemu, na jego wniosek lub z urzędu, doraźnej pomocy w odpowiedniej formie i zakresie, umożliwiającej zwolnienie i przejazd do miejsca zameldowania lub pobytu bez zameldowania.

§ 47. Bezpośrednio przed zwolnieniem z aresztu śledczego tymczasowo aresztowanemu udziela się stosownych informacji, w szczególności o adresach i kompetencjach instytucji oraz organizacji społecznych, właściwych ze względu na miejsce zameldowania lub pobytu bez zameldowania zwalnianego, udzielających pomocy materialnej, medycznej, w znalezieniu pracy i zakwaterowaniu, a także porad prawnych.

§ 48. 1. Jeżeli zwolnienie tymczasowo aresztowanego nastąpiło w trakcie dokonywania czynności procesowych poza terenem aresztu śledczego, czynności związanych ze zwolnieniem dokonuje się po otrzymaniu dokumentów skutkujących zwolnieniem.

2. Osoba zwolniona w trybie, o którym mowa w ust. 1, powinna zgłosić się bezpośrednio po zwolnieniu do aresztu, w celu dokonania czynności związanych ze zwolnieniem, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zwolnienia.

3. Tryb postępowania z przekazanymi do depozytu dokumentami tymczasowo aresztowanego, który nie zgłosił się do aresztu, regulują przepisy w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności.

§ 49. O pozostawieniu osoby zwolnionej w areszcie śledczym z powodu, o którym mowa w art. 167a § 4 i 5 Kodeksu, zawiadamia się niezwłocznie sędziego penitencjarnego, organ dysponujący, a w miarę możliwości rodzinę lub osobę bliską albo osobę wskazaną przez zwolnionego.

§ 50. 1. Jeżeli zwolnienie z aresztu śledczego następuje w godzinach wieczornych lub nocnych, osobie zwolnionej zapewnia się, na jej pisemny wniosek, nocleg w areszcie, oddzielnie od tymczasowo aresztowanych.

2. Czynności związanych ze zwolnieniem, które wymagają obecności tej osoby, dokonuje się bezpośrednio po noclegu.

Rozdział 10

Przepis końcowy

§ 51. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2003 r.²⁾

Minister Sprawiedliwości: w z. *J. Łankiewicz*

²⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 sierpnia 1998 r. w sprawie regulaminu wykonywania tymczasowego aresztowania (Dz. U. Nr 111, poz. 700).